

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3142/2019
11.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Предраг Савић, адвокат у ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Радослав Тадић, адвокат у ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 813/19 од 25.03.2019. године, на седници већа одржаној 11.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 813/19 од 25.03.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П 68/17 од 29.08.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев да се утврди да је тужилца по основу брачне тековине стекла право сусвојине од 27,5% на непокретностима изграђеним на кат. парц. бр. ... КО ..., са правом коришћења кат. парц. бр. ... КО ... у делу потребном за редовну употребу непокретности, и да се обавезе тужени да тужилци исплати износ од 5.172.815,00 динара са законском затезном каматом од 10.01.2014. године до исплате; ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев да се утврди да је по основу брачне тековине тужилца стекла сувласнички удео од 27,5% на покретним стварима наведеним у изреци; ставом трећим изреке одбијен је предлог тужиле да се одреди привремена мера забраном отуђења и оптерећења непокретности у ... у ул. ... бр. ..., на кат. парц. бр. .../... и .../..., уписаној у листу непокретности број ... КО ...; ставом четвртим изреке обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове поступка у износу од 426.650,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 813/19 од 25.03.2019. године, донетој након одржане расправе, укинута је првостепена пресуда, одбијен тужбени захтев и захтев тужиле за одређивање привремене мере и одлучено о трошковима поступка, исто као у првостепеној пресуди.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је установио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 2) Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијске наводе којима се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 4) ЗПП, Врховни касациони суд није разматрао јер, према члану 407. ЗПП, не може бити разлог за изјављивање ревизије.

Другостепени суд је заказао расправу и одлучио о жалби и тужбеном захтеву тужиле на основу члана 383. става 4. ЗПП јер је за суђење у овој парници у првом степену, с обзиром на вредност предмета спора, стварно надлежан виши суд, а не основни суд.

Према чињеничном стању које је утврдио другостепени суд, тужени, као давалац издржавања, и његов отац пок. ВВ, као прималац издржавања, закључили су 25.12.1996. године уговор о доживотном издржавању којим се давалац издржавања обавезао да издржава своје родитеље ВВ и АА, а прималац издржавања пок. ВВ се обавезао да даваоцу издржавања остави у наслеђе сву своју покретну и непокретну имовину. Оставински поступак иза пок. ВВ је обустављен 07.09.2001. године јер је оставилац свом својом непокретном имовином располагао уговором о доживотном издржавању. Тужени је након смрти пок. ВВ уписан као власник непокретности које су биле предмет уговора о доживотном издржавању на кат. парц. бр. ... КО ..., а тужилца као носилац права доживотног плодоуживања и коришћења тих непокретности.

Грађевински објекти, куће и помоћни објекти на кат. парц. бр. ... КО ..., који су били предмет уговора о доживотном издржавању, су брачна тековина пок. ВВ и АА.

Правноснажном пресудом Општинског суда у Лазаревцу П 797/06 од 16.01.2007. године одбијен је тужбени захтев АА против ББ за раскид уговора о доживотном издржавању од 25.12.1996. године због неиспуњења уговорних обавеза даваоца издржавања.

Град Лазаревац је експроприсао кат. парц. бр. ... КО ... и грађевинске објекте на парцели, а туженом је исплаћена накнада за експропријацију у износу од 18.810.237,59 динара.

Према становишту другостепеног суда, тужбени захтев је неоснован јер је пок. ВВ располагао заједничком имовином уз знање и сагласност тужиле.

У овој парници примењује се Породични закон ("Службени гласник РС", бр. 18/05...6/15) на основу члана 357. става 1. ПЗ. Побијаном пресудом је примењен Закон о браку и породичним односима (Службени гласник СРС", бр. 22/80, 11/88, "Службени гласник РС", бр. 22/93...29/01), али то није утицало на правилност и законитост пресуђења. Чланом 174. ставом 1. ПЗ прописано је да заједничком имовином супружници управљају и располажу заједнички и споразумно. Уговором о доживотном издржавању од 25.12.1996. године, који је и даље на снази, уговорено је и доживотно издржавање у корист тужиле, као трећег лица, у смислу члана 198. Закона о

наслеђивању ("Службени гласник РС", 46/95...6/15). Тужила је примала издржавање од туженог на основу тог уговора. Из наведеног произлази да је тужила знала да је пок. ВВ предметним уговором располагао њиховом заједничком имовином и да се са тим сагласила. За оцену да ли постоји сагласност оба супружника за располагање заједничком имовином од стране једног супружника, није потребна изричита сагласност другог супружника, већ је довољно да је знао за располагање и да се није противио. Сходно наведеном, пок. ВВ и тужила су заједничком имовином управљали заједнички и споразумно, па тужила нема законског основа да сада према даваоцу издржавања, овде туженом, захтева утврђење права својине по основу брачне тековине.

Неосновано се ревизијом истиче да је тужени након смрти пок. ВВ противзаконито постао власник непокретности која је предмет уговора с обзиром на то да је издржавање уговорено и у корист тужиле. Према члану 198. ставу 1. ЗОН кад је доживотно издржавање уговорено у корист трећег лица, давалац издржавања стиче својину на предметима уговора у тренутку смрти његовог сауговорача ако уговором није одређено да својина прелази у тренутку смрти трећег лица. Уговором о доживотном издржавању од 25.12.1996. године није било уговорено да својина на непокретностима прелази на туженог у тренутку смрти тужиле, као трећег лица.

Тужила није лишена могућности да, у случају да тужени надаље не буде испуњавао уговорне обавезе из уговора о доживотном издржавању, захтева раскид тог уговора на основу члана 124. ЗОО и враћање датог на основу члана 132. ЗОО, што би у овој правној ситуацији била новчана противвредност удела тужиле у брачној тековини с обзиром на то да је непокретност експроприсана.

Сходно наведеном Врховни касациони суд је, на основу члана 414. става 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић